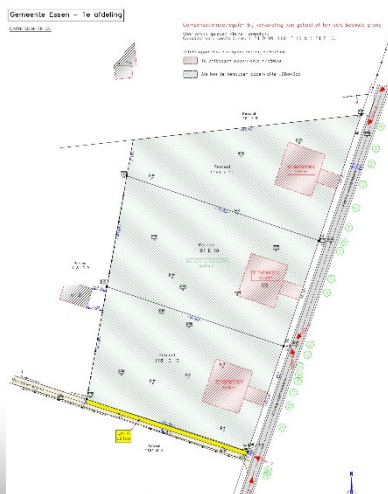

Kleine Horendonk te Essen

Programma van Maatregelen

PERTINAX

Rapporten 303

G. De Nutte

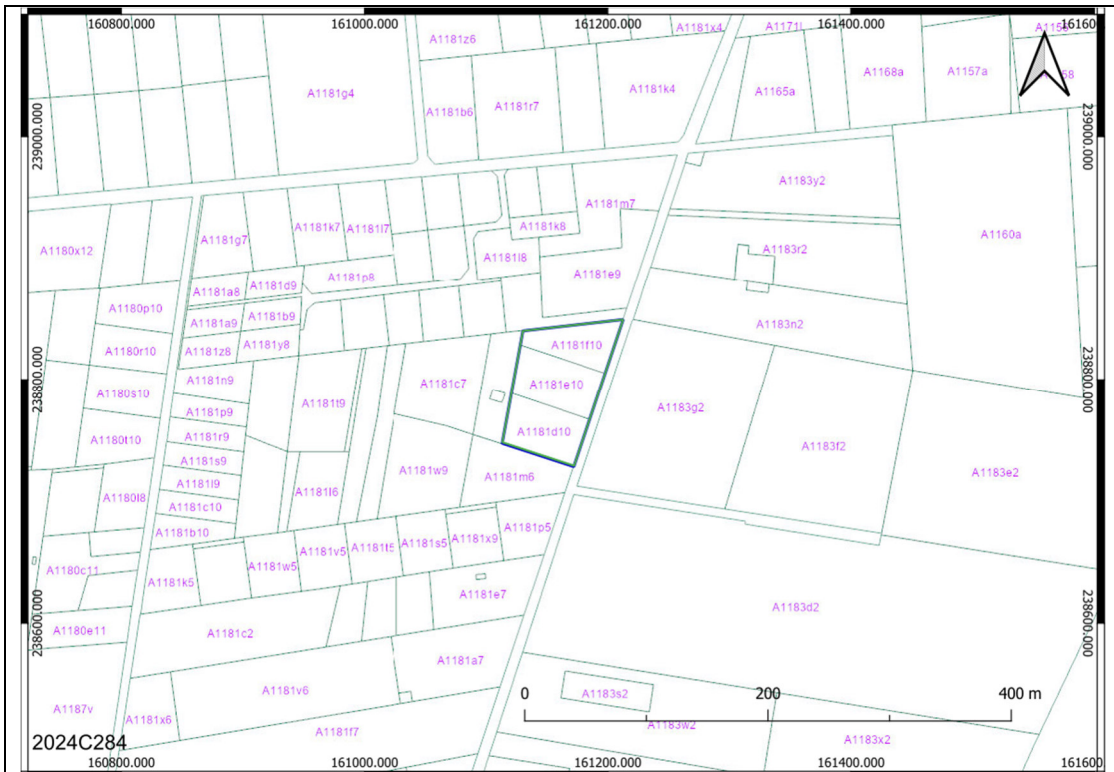
1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	1
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave	2
2.1 Administratieve gegevens	2
2 Gemotiveerd Advies	4
2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	4
2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site	5
2.2.3 Waardering van de archeologische site	6
2.2.4 Impactbepaling	6
2.2.5 Bepaling van de maatregelen	9

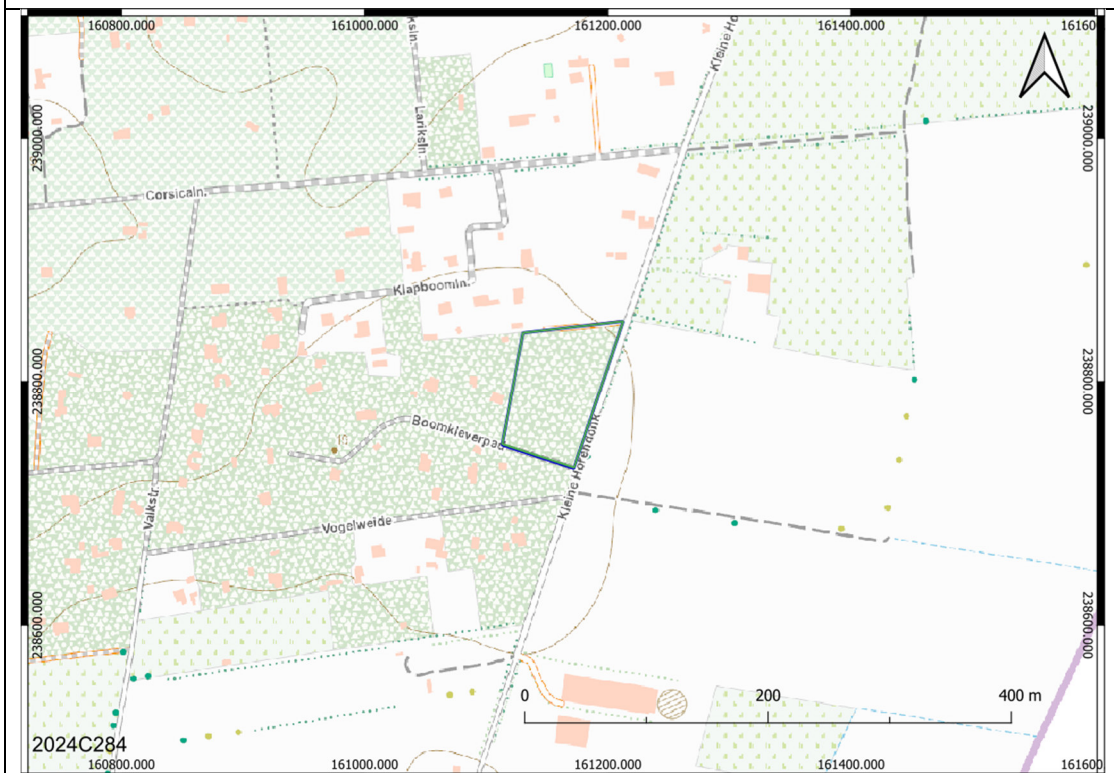
2. Programma van Maatregelen voor Vrijgave

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2024 C 284 (bureauonderzoek)
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog	De Nutte Glenn (OE/ERK/Archeoloog/2015/00055), Dorpsstraat 60, 3650 DILSEN-STOKKEM
Provincie	Antwerpen
Gemeente	Essen
Deelgemeente	Essen
Plaats	Kleine Horendonk
Toponiem	Kleine horendonk & Essen-Duinen
Bounding Box	Groene + blauwe contour: X: 161212.437 Y: 238849.765 X: 161112.976 Y: 238728.539
Kadastrale gegevens	Gemeente: Essen Afdeling: 1 Sectie: A Nrs.: 1181d10, 1181e10 & 1181f10
Kadasterkaart	

Topografische kaart

Oppervlakte
onderzoeksgebied

Groene + blauwe contour:
7 720 m²

Oppervlakte bodemingrepen	Groene contour: 7 629 m ²
Datum uitvoering	22/03/2024 tot en met 25/03/2024
Thesaurus	Bureauonderzoek, micro reliëf, eolische processen, podzols, paleolithicum, mesolithicum, neolithicum, metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen, nieuwe tijd, nieuwste tijd.
CvGP versie	4.0
Geraadpleegde regio- en/of periodespecialisten & wetenschappelijk advisering	
Omgevingsvergunning	Verkaveling

2 Gemotiveerd Advies

2.2.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Voor onderhavig onderzoeksgebied is enkel een archeologisch bureauonderzoek opgesteld.

Op basis van dit bureauonderzoek werden de verschillende onderzoeksmethoden beoordeeld zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van de Code van Goede Praktijk en werd de onderzoekstrategie bepaald. Voor de gedetailleerde afwegingscriteria wordt verwezen naar hoofdstuk 6 Tekstuele analyse binnen het bureauonderzoek.

Binnen het trajectopstel van de specifieke archeologienota was het inzetten van landschappelijke boringen, landschappelijke profielputten, een oppervlaktekartering, een geofysisch onderzoek, verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, archeologische proefputten gericht op Steentijdsites, archeologische proefputten gericht op sites met een complexe verticale stratigrafie en proefsleuven weinig geschikte, niet optimale en/of onstrategische onderzoeksmethodes om diverse redenen op basis van het bureauonderzoek.

Op basis van de resultaten van onderhavig bureauonderzoek zijn er wellicht voldoende gegevens voorhanden om te zeggen dat de toekomstige bodemingrepen (quasi) grootschalig geen versturende effect hebben betreffende richting het archeologische bodemarchief.

Hiervoor worden volgende argumenten aangehaald:

Om die reden wordt geen verder archeologisch (vervolg)onderzoek geadviseerd.

Op basis van het bureauonderzoek werd daarom geoordeeld dat alle wenselijke én te nemen stappen betreffende archeologische vooronderzoek uitgevoerd werden voor onderhavig onderzoeksgebied.

2.2.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Momenteel is er voornamelijk enkel een verwachting opgesteld, de aanwezigheid van archeologische resten kon nog niet achterhaald worden. Verder onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of een archeologische site aanwezig is.

Op basis van het archeologisch bureauonderzoek werd maximaal een middelhoge verwachting opgesteld voor nederzettingen en/of sporen van begravingen van landbouwers vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en met maximaal de late 18^e eeuw.

2.2.3 Waardering van de archeologische site

Ondanks dat er een verwachting is opgesteld, kan er momenteel niet met zekerheid gesteld worden dat er een vindplaats aanwezig is.

Indien archeologische resten toch effectief aanwezig zouden zijn, wordt het "waarderingsaspect" betreffende de gaafheid en conservering als volgt ingeschat:

De gaafheid en conservering van grondsporen (landbouwers) is wellicht eerder matig tot goed te beschrijven.

Een onder voorbehoud bovenliggende bufferende werking van een pakket van duinzanden is hierbij nog een bijkomend pluspunt.

2.2.4 Impactbepaling

Voor de uitgebreide beschrijving van de toekomstige werkzaamheden wordt verwezen naar hoofdstuk 3.7. *Geplande werken en hun bodemingrepen* van het bijhorende bureauonderzoek.

De werken zullen slechts kleinschalig qua oppervlakte een toekomstige verstorende impact vertonen op de eventueel intacte bewaarde aanwezige archeologische relevante (grondsporen)niveaus.

Er worden dan ook geen eventuele aanwezige sites (grootschalig en/of diepschalig) bedreigd in het kader van onderhavige stedenbouwkundige aanvraag.

Binnen de contouren van het 7 720 m² grote onderzoeksgebied hoopt men weldra verkavelen.

Concreet gaat het om een oppervlakte van 7 629 m². Er worden namelijk drie loten gecreëerd voor vrijstaande weekendwoningen (chalet, bungalow, paviljoen of iedere andere gelijkaardige verblijfsaccommodatie met mogelijke aanhorigheden) gericht op de Kleine Horendonk.

Het uiterste zuidelijke en lineaire deel (91 m²) dat momenteel behoort tot het Boomkleverpad, wordt hierbij uit de verkaveling uitgesloten en zal dit gebruik als dusdanig blijven behouden. Op die manier zal het officieel behoren tot het openbaar domein.

Het gros van de huidige bomen blijven echter behouden volgens het boscompensatieplan. Namelijk overheen een oppervlakte van 6 843 m². Deze zone mag niet als tuin aangewend worden. Het is evenmin toegelaten in deze zone wijzigingen van de bodem-, strooisel-, kruid- of boomlaag uit te voeren.

Er zal maximaal overheen een oppervlakte van 786 m² bomen verwijderd worden overheen drie solitaire sub-zones van elk 262 m². Van deze drie individuele 262 m² vrij te komen sub-zones wordt er maximaal 80 m² voorzien voor de "footprint" van de individuele weekendwoning.

Doorgaans situeert het (eerste) archeologische relevante niveau in Vlaanderen zich maar net onder de bouwvoor/ploeglaag. Dit is gemiddeld genomen 20 à 50 cm dik.

Indien er sprake zou zijn van stuifzanden, dan situeert zich dit hier echter onder.

Op basis van bovenstaande verstoringen zal dit compleet nefast zijn voor de eventuele aanwezige archeologische resten. Bij de uitvoering hiervan zal het eventueel aanwezige bodemarchief volledig verstoord/vernield worden.

Op basis van de resultaten van onderhavig bureauonderzoek zijn er wellicht voldoende gegevens voorhanden om te zeggen dat de toekomstige bodemingrepen (quasi) grootschalig geen verstorende effect hebben betreffende richting het archeologische bodemarchief. Hiervoor worden volgende argumenten aangehaald:

1) Van het 7629 m² grote plangebied zal men hierbij 6 843 m² aan bestaand bos behouden.

Gezamenlijk wordt er slechts 786 m² ontbost en dit verspreid overheen drie solitaire sub-zones met een individuele oppervlakte van 262 m².

Echter dit blijft een zeer geringe zone qua oppervlakte. Het potentieel tot kennisvermeerdering bij het aansnijden van onder voorbehoud aanwezige (bewaarde) archeologische resten wordt als zeer laag ingeschat. Het zouden niet meer dan puntvondsten en puntsporen zijn, waarbij het bijzonder moeilijk zal zijn om de context, de aard en de datering van de vastgestelde fenomenen te achterhalen. Laat staan dus de onderlinge correlatie op gelijk welk niveau.

2) Binnen de drie individuele sub-zones met een oppervlakte van 262 m² wordt hierbij een footprint gecreëerd van 80 m² funderingstechnisch. Concreet gaat het hierbij om vrijstaande weekendwoningen (chalet, bungalow, paviljoen of iedere andere gelijkaardige verblijfsaccommodatie). Dergelijk constructies

vertonen nooit onderkeldering en evenmin grootschalige dan wel diepschalige funderingen.

De resterende grotere zone zal aanwezen worden voor omgevingsaanleg van groen en verharding. Meestal is dit beperkt tot de eerste 30 à 40 cm of binnen de aanwezige bouwvoor.

Ondanks dat dit een bodemingreep is conform de wetgeving, kan men in kader van deze specifieke situatie weinig tot zelfs geen spreken van eerder verstorende bodemingrepen.

3)Onder voorbehoud is er sprake van een bufferende werking van stuifzanden. Echter dit is nog niet geverifieerd. Indien dit echter wel het geval zou zijn dan situeert het archeologisch relevant niveau zich hier pas onder. Bij een zekere dikte zou dit niveau zelfs niet geraakt worden.

2.2.5 Bepaling van de maatregelen.

Gezien de aard van de toekomstige werkzaamheden (kleinschalig; drie individuele sub-zones van 262 m² en/of lichte funderingswijze van 3 x 80 m²) als de eventuele en onder voorbehoud diepere diepteligging (onder duinzand) van archeologische betreffende de archeologische verwachtingen en hierdoor het lage tot zeer nihilistische potentieel voor archeologische kennisvermeerdering is bijgevolg de afweging gemaakt om een vrijgave te realiseren voor verder archeologisch (vervolg)onderzoek in het kader van onderhavige werken.

Het advies luidt om een Programma van Maatregelen op te stellen voor een Vrijgave.